

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**TURISME CULTURAL I DE
CIUTAT**

Coordinació: PAÛL AGUSTI, DANIEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	TURISME CULTURAL I DE CIUTAT			
Codi	102633			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Turisme	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	4			
Crèdits pràctics	2			
Coordinació	PAÛL AGUSTI, DANIEL			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials: 60 Hores no presencials: 90			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	5 crèdit aula 1 crèdit fora d'aula			
Horari de tutoria/lloc	A concretar via correu electrònic o al finalitzar les classes			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
PAÛL AGUSTI, DANIEL	daniel.paul@udl.cat	6	A concretar per correu electrònic

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura pretén mostrar les peculiaritats del turisme cultural i del turisme de ciutat. Es pretén així que els alumnes disposin d'eines que els permetin conèixer les principals claus de la gestió d'aquestes tipologies turístiques. Per aquest motiu l'assignatura aportarà especificitats sobre gestió i els impactes dels equipaments, especialment en l'espai urbà. Una part de l'assignatura serà de caràcter pràctic, amb visites a diversos equipaments culturals.

Aquesta guia docent està pensada per desenvolupar-la amb un màxim de 40 matriculats. Si el nombre augmenta algunes de les activitats i criteris d'avaluació poden sofrir modificacions que es comentaran el primer dia de classe.

Objectius acadèmics de l'assignatura

En aquesta assignatura es pretén que els estudiants assoleixin els objectius següents:

- 1.- Prendre consciència de la importància d'una bona gestió del turisme cultural
- 2.- Mostrar diverses estratègies que poden ajudar a l'èxit del turisme cultural
- 3.- Analitzar les peculiaritat de l'espai urbà i com aquest espai urbà pot acollir els fluxos turístics

Competències

- 1.- Analitzar, sintetitzar i interpretar el turisme [CG3 Caracteritzar la diversitat espacial dels territoris]
- 2.- Seleccionar i utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació més adequades a cada situació [CE5 Aprendre a extreure fonts d'informació geogràfica dels recursos existents a internet]
- 3.- Recollir i seleccionar informació de manera eficaç i eficient [CE8 Adquirir les habilitats pròpies del treball de camp en els espais rural i urbà]
- 4.- Analitzar i reflexionar sobre la dimensió transversal del turisme i el seu caràcter evolutiu [CG5 Assumir la interacció de la geografia amb la història i les altres ciències socials]
- 5.- Analitzar les implicacions ètiques del turisme
- 6.- Identificar elements rellevants procedents d'altres cultures i la diversitat de costums existents
- 7.- Analitzar les característiques i iniciatives de la direcció, gestió i planificació turística
- 8.- Llegir, comprendre i comentar textos científics

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1.- Marc conceptual del turisme cultural (3 sessió)

Tema 2.- Diferències entre patrimoni cultural i recurs cultural (2 sessió)

Tema 3.- Relacions entre turisme, patrimoni i territori (2 sessió)

Tema 4.- Grans tendències del mercat turístic (2 sessió)

Tema 5.- El turisme cultural com estratègia de desenvolupament (2 sessió)

Tema 6.- Ciutat i cultura (2 sessió)

Tema 7.- El paper de la cultura en les polítiques urbanes (3 sessió)

Eixos metodològics de l'assignatura

Els principals eixos metodològics de l'assignatura seran els següents:

1. Nivell de coneixements general assolit en matèria de processos i tècniques relacionades amb la gestió del turisme cultura i del turisme urbà. S'avaluarà a partir d'un examen final. Superar el 5 de mitjana final i almenys el 3'5 de nota de l'examen és requisit per superar l'assignatura.
2. Assistència i aprofitament de les sortides realitzades durant el curs a diversos equipaments culturals.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

- Classes teòriques (un dia a la setmana): 36 hores + 2 hores examen

- Pràctiques:

- Sortida llarga (data a concretar): 18 hores

- 2 Sortides curtes (data a concretar): 4 hores

NOTA IMPORTANT: segons normativa del Grau de Turisme, les sortides es desenvoluparan preferentment els divendres. En cas que una majoria significativa d'alumnes hi estigui d'acord, i sempre que no s'interfereixi amb el normal desenvolupament d'altres classes del grau, les sortides es podran desenvolupar un altre dia.

Sistema d'avaluació

Examen: 50% (hi ha recuperació)

L'alumne podrà triar entre dues activitats que valdran en conjunt el 50% de la nota final: unes lectures relacionades amb el temari (agrupades en diversos blocs i amb notes amb un valor entre 10% i el 20% en funció de la dificultat del text) o bé l'assistència i aprofitament de les sortides (no hi ha recuperació de cap dels dos àmbits):

Sortida llarga: 20% (2 sortides)

Sortides curtes: 10% (2 sortides)

La sortida d'estudi i les lectures s'avaluaran mitjançant examen tipus test que es realitzarà el primer dia de classe posterior a la data de la sortida.

La sortida d'estudi tenen caràcter voluntari. Els alumnes que no puguin o no desitgin assistir a aquestes sortides podran optar a aquesta part de la nota si realitzen les lectures proposades a classe. La inscripció a la sortida s'ha de realitzar abans del dia 1 d'octubre. Si no es fa s'entendrà que s'optarà per les lectures. Sortida i lectura s'avaluaran igual. En tots dos casos s'haurà de realitzar un examen tipus test sobre el contingut, de 12 preguntes (respondre'n 10, on els errors descompten). Les proves es realitzaran el mateix dia, és a dir, el primer dia de classe després de la data de la sortida. Si algun alumne ja inscrit a la sortida no hi pot assistir per motiu justificat (feina, malaltia, causa legal...), haurà de comunicar-ho el més aviat possible i entregar un certificat oficial on consti el motiu. Només en aquest cas l'alumne podrà canviar la seva elecció i realitzar la prova de les lectures. En tots els altres casos la no assistència a la sortida si s'hi està matriculat equival a un 0 en aquest apartat de la nota

Avaluació alternativa En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen amb continguts ampliat amb algunes de les pràctiques del curs. La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del 15 d'octubre amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Es recorda que el plagi total o parcial d'alguna de les parts dels treballs del curs, així com qualsevol altre procediment fraudulent realitzat per tal de dur a terme les activitats del treball, comportaran la qualificació de 0 (suspens) en la qualificació final de l'assignatura atès que vulnera el respecte a la propietat intel·lectual. Es considera plagi la "Part d'una obra d'altri inserida en la pròpia sense indicació de la font" (DIEC). A més cal tenir en compte l'Estatut de l'estudiant (RD 1791/2010, de 30 de desembre) que estableix entre els deures de l'estudiant/-a, el d'"Abstenerse de la utilización o cooperación en procedimientos fraudulentos en las pruebas de evaluación, en los Trabajos que se realicen o en documentos oficiales de la universidad" (normativa de la UdL).

Bibliografia i recursos d'informació

BAILEY, Christopher; MILES, Steven & STARK, Peter. Culture-led urban regeneration and the revitalisation of identities in Newcastle, Gateshead and North East of England. *International Journal of Cultural Policy*, 2004, vol. 10, núm. 1, p. 48-65.

BALLÉ, Catherine & POULOT, Dominique. *Musées en Europe. Une mutation inachevée*. Paris: la Documentation française, 2004.

BERGMANN, Bettina & KONDOLEON, Christine. *The Art of Ancient Spectacle*. Washington D. C: National Gallery of Art, 1999.

BETTEGA, Emilie. *Place et rôle des bibliothèques au sein des politiques culturelles en France, en Espagne et en Italie* Diplôme de conservateur de bibliothèque, 2008.

CHALIP, Laurence. Towards social leverage of sport events. *Journal of Sport & Tourism*, 2006, vol. 11, p. 109-127.

DUHAMEL, Philippe *Le Tourisme : lectures géographiques* Paris: la Documentation Française, 2013

ESTEBAN CURIEL, Javier de Títol *Turismo cultural y gestión de museos* Madrid: Dykinson , 2013.

EVANS, Graeme. Measure for Measure: Evaluating the Evidence of Culture's Contribution to Regeneration, *Urban Studies*, 2005, vol. 42, núm. 5/6, p. 959-983.

FERRARI, Sonia, *Event Marketing: I grandi eventi e gli eventi speciali come strumenti di marketing*. Padova: Casa editrice dott. Antonio Milani, 2002.

GANAU, Joan; RIERA, Pilar & PAÛL, Daniel. La distribució de la economia creativa y del conocimiento en Catalunya. *Actas del las V Jornadas de Geografía económica*. Girona, Universitat de Girona, 2012.

- GIL DE ARRIBA, Carmen. Capitales culturales europeas. El concepto europeo de cultura en relación con algunos procesos actuales de renovación simbólica y de transformación urbana. *Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales*. [En línea]. Barcelona: Universidad de Barcelona, 20 de octubre de 2010, vol. XIV, nº 339. <<http://www.ub.es/geocrit/sn/sn-339.htm>>.
- GOLD, John R. & GOLD, Margaret M. *Cities of Culture. Staging International Festivals and the Urban Agenda, 1851 – 2000*. Aldershot: Ashgate, 2005.
- GUALA, Chito. *Mega Eventi. Modelli e storie di rigenerazione urbana*. Roma: Carocci editore, 2007.
- GUALA, Chito. Per una tipologia dei mega-eventi. *Bollettino della Società Geografica Italiana*, 2002, vol. VII, núm. 4, p. 743-756.
- HALL, C. Michael. The definition and analysis of hallmark tourist events, *GeoJournal*, 1989, núm 19, p. 263-268.
- HERRERO, Luís César. La contribución de la cultura y las artes al desarrollo económico regional, *Investigaciones Regionales*. 2011, núm. 19, p. 177-202.
- HILLER, Harry H. Mega-events, urban boosterism and growth strategies: an analysis of the objectives and legitimations of the Cape Town 2004 olympic bid, *International Journal of Urban and Regional Research*, 2000, vol. 24, núm. 2, p. 449-458.
- HILLER, Harry. H. The urban transformation of a landmark event, *Urbans Affairs Quarterly*, 1990, vol 26, núm. 1, p. 118-137.
- INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA – ICC CONSULTORS CULTURALS, S.L. *Nous accents 2006. Elements per a una revisió del Pla Estratègic del sector cultural de Barcelona*. Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona, 2006.
- LANGEN, Floris & GARCIA, Beatriz *Measuring the Impacts of Large Scale Cultural Events: A Literature Review*. Liverpool: Impacts 08 Background report, 2009.
- LECROART, Paul & SALLET-LAVOREL, Hélène. *L'impact des grands évènements sur le développement des métropoles*. Barcelona: World Association of the Major Metropolises – Metropolis, 2002.
- MASBOUNGI, Ariella. The project production process in Europe, *Urbanistica*, 2005, núm. 126, p. 18-24.
- MC NEILL, Donald *Urban Change and the European Left. Tales from the New Barcelona* London: Routledge, 1999.
- MONCLÚS, Javier & GUÀRDIA, Manuel (ed.) *Culture, urbanism and planning*. Aldershot: Ashgate, 2006.
- PAÜL, Daniel. La comunicación de los museos y su relación con las políticas culturales de las ciudades. Entre la repetición de estrategias y la innovación. In ARRIETA, Iñaki (ed.). *Legitimaciones sociales de las políticas patrimoniales y museísticas*. Bilbao, Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco, 2011, p. 189-201.
- PAÜL, Daniel. *L'oferta cultural en les polítiques de màrqueting de les ciutats*. [En línea]. Tesis doctoral dirigida per Joan Ganau Casas. Lleida: Universitat de Lleida, 2009. <<http://www.tdx.cat/TDX-1020109-153413/>>.
- PAÜL, Daniel & GANAU, Joan. *Museos y promoción de ciudad*. Gijón: Trea, 2014 (en prensa).
- PULIDO FERNÁNDEZ, Juan Ignacio. *Turismo cultural* Madrid: Síntesis, 2013
- QUINN, Bernadette. Arts Festivals and the City. *Urban Studies*, 2005, vol. 42, núm. 5/6, p. 927-943.
- RICHARDS, Greg (ed.). *Cultural attractions and European tourism*. Wallingford: CABI, 2001.
- RICHARDS, Greg & WILSON, Julie. The impact of Cultural Events on City Image: Rotterdam, Cultural Capital of Europe 2001. *Urban Studies*, 2004, vol. 41, núm 10, p. 1931-1951.
- ROBERTSON, Martin & WARDROP, Kenneth MacMillan. Events and the destination dynamic: Edinburgh festivals, entrepreneurship and strategic marketing. In YEOMAN, Ian; ROBERTSON, Martin; ALI-KIGHT, Jane; DRUMMOND, Siobhan & MCMAHON-BEATTIE, Una (ed.). *Festivals and Events Management: An International*

Arts and Culture Perspective. Oxford, Elsevier Butterworth-Heinemann, 2004, p. 115-129.

ROCHE, Maurice. *Mega-events and Modernity. Olympics and expos in the growth of global culture*. London: Routledge, 2000.

ROCHE, Maurice. Mega-events and micro-modernisation: on the sociology of the new urban tourism. *British Journal of Sociology*, 1992, núm 43, p. 563-600.

SOLIMA, Ludovico. *Il pubblico dei musei. Indagine sulla comunicazione nei musei statali italiani*. Roma: Barga editore - Ministero per i beni e le attività culturali. Ufficio studi, 2000.

SUBIRATS, Joan; BARBIERI, Nicolás & PARTAL, Adriana. El retorn social de les polítiques culturals: de l'impacte social al valor públic. *Quaderns d'acció social i ciutadania*, 2010, núm. 10, p. 19-23.

Actes de congrés:

<http://www.irun.org/oiasso/home.aspx?tabid=103>

1. [Museos y turismo: expectativas y realidades](#)
2. [Legitimaciones sociales de las políticas patrimoniales y museísticas](#)
3. [Museos y parques naturales: comunidades locales, administraciones públicas y patrimonialización de la cultura y la naturaleza](#)
4. [Activaciones patrimoniales e iniciativas museísticas ¿Por quién? y ¿para quién?](#)
5. [Participación ciudadana, patrimonio cultural y museos. Entre la teoría y la praxis](#)
6. [Patrimonios culturales y museos: más allá de la Historia y del Arte](#)
7. [Museos, memoria y turismo](#)
8. [Reinventando los museos](#)